

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

пл. „Св. Неделя“ № 5, София 1000

www.mh.government.bg

БАЛНЕОЛОГИЧНА ОЦЕНКА

№ 277

от 03.06.2024 г.

Тази балнеологична оценка удостоверява, че минералната вода, добита от водовземно съоръжение

сондаж № Р-39х „Варна“

находище на минерална вода № 100 Район „Североизточна България“, подземни води от малмоваланжския водоносен хоризонт с температура по-висока от 20 °С, участък „Варна“, община Варна, област Варна има следните:

А. Геоложки и хидроложки характеристики:

Местоположение

Находището на минерална вода от сондаж № Р-39х „Варна“ е изграден през 1977 г. на територията на град Варна, общ. Варна, с цел проучване на малмоваланжкия водоносен хоризонт. Водовземното съоръжение е изградено на територията на поземлен имот с идентификатор 10135.5501.445 (район Аспарухово, южна промишлена зона), с площ 115 763 кв. м, ТПТ - урбанизирана, НТП „За ремонт и поддръжка на транспортни средства“, по КККР на град Варна, община Варна.

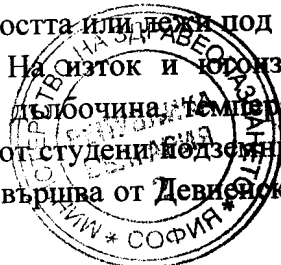
Формираща среда на минералната вода

Минералната вода се формира в пукнатинно-карстовата водонапорна система в малмоваланжския водоносен хоризонт във Варненската моноклинала.

Малмоваланжският карбонатен комплекс, в който е развит едноименния водоносен хоризонт, в областта е изграден от напукани и кавернозни варовици, доломитизирани варовици и доломити. Дебелината на карбонатния комплекс е около 750 метра. Водоносният хоризонт е развит в окарстените варовици, доломити и доломитизирани варовици.

Подхранване на находището

Минералната вода е с атмосферно-инфилтрационен произход. Подхранването на малмоваланжския водоносен хоризонт се осъществява основно в пределите на Северобългарския свод в района на Шумен в теменната част на Северобългарското сводово издигане, където малмоваланжа се разкрива на повърхността или долу под тънка кватернерна покривка и е за сметка на атмосферните валежи. На изток и югоизток от зоната на подхранване водоносният хоризонт затъва на голяма дълбочина, температурите на водите във водоносния хоризонт постепенно се повишават и от студени подземни води преминават в минерални. Дренирането на минералните води се извършва от Девняските и Златинските извори и подводно в акваторията на Черно море.

Колектор на минералната вода

Колектор на минералната вода са напуканите и окарстени варовици, доломитизирани варовици и доломити на малмоваланжския водоносен хоризонт и варовиците, пясъците и пясъчниците на средноеоценския водоносен хоризонт.

Експлоатационен водоизточник на минерална вода в находището

Сондаж № Р-39х „Варна“ е изграден през 1977 г. с дълбочина 2106 м.

Сондаж № Р-39х „Варна“ разкрива следния геоложки разрез:

0,00 м - 54,00 м	Алувиални наслаги, насипи, пясъци и чакъли;
54,00 м - 251,00 м	Олигоцен - глини различно пясъчливи;
251,00 м - 417,00 м	Горен еоцен - мергели, варовити мергели, варовици;
417,00 м - 505,00 м	Среден еоцен - нумулитни варовици, финнозърнести пясъци и пясъчници;
505,00 м - 567,00 м	Горна креда - варовици, светло сиви, плътни и здрави с флинткови ядки;
567,00 м - 1287,00 м	Хотрив - мергели сиви, неравномерно пясъчливи в горнището, силно варовити, глинести варовици, пясъчници;
1287,00 м - 2106,00 м	Малм-валанж – варовици сиви, доломити и доломитизирани варовици, в различна степен напукани и окарстени.

Конструкцията на сондаж е следната:

- от 0,00 до 12,00 м – кондуктор \varnothing 508 мм;
- от 0,00 до 99,48 м – техническа колона \varnothing 406 мм;
- от 0,50 до 1346,25 м – експлоатационна колона \varnothing 273/244 мм;
- от 1346,25 до 2106,00 м - открит ствол \varnothing 190 мм.

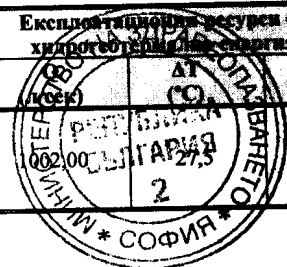
Експлоатационни ресурси

Със Заповед № РД-316 от 22.04.2019 г. на министъра на околната среда и водите са утвърдени експлоатационни ресурси за находище на минерална вода, Район „Североизточна България“ подземни води от малмоваланжския водоносен хоризонт с температура по-висока от 20 °С, с участъци – изключителна държавна собственост, както следва:

Находище на минерална вода	Регионални експлоатационни ресурси от минерална вода по категории			Температура °С	Експлоатационни ресурси от хидротермична енергия		
	Q _{EP1} (л/сек)	Q _{EP2} (л/сек)	Q _{EP3} (л/сек)		Q л/сек	ΔT °С	G _{max} (кВ/с)
Находище на минерална вода Район „Североизточна България“ – подземни води от малмоваланжския водоносен хоризонт с температура по-висока от 20°С, с участъци	1507,2	1004,8	-	20,2-69,6	2512,0	30	315 758
	2512,00						

участък Варна – област Варна, община Варна:

Воден обект	Експлоатационни ресурси от минерална вода			Температура Т (°С)	Експлоатационни ресурси от хидротермична енергия		
	Q _{EP1} (л/сек)	Q _{EP2} (л/сек)	Q _{EP3} (л/сек)		Q (л/сек)	ΔT (°С)	G _{max} (кВ/с)
Находище на минерална вода Район „Североизточна България“ – участък Варна – област Варна, община Варна	601,2	400,80	-	30-55			115 455,50
	1002,00						

технически възможен дебит:

Водоземно съоръжение:	Технически възможен дебит	Кота СВН	Допустимо понижение Слор.	Допустима кота на динамично водното ниво	Допустима дълбочина на водното ниво	Температура
	Q (л/сек)	м	м	м	м	T (°C)
Сондаж № Р-39х „Варна“	18,00	-	16,00 м (при съществуващо оборудване)	-	-	50,0

Каптиране

Водоземното съоръжение се намира в оградена монолитна постройка, която е в много добро състояние, заключена и табелирана.

Санитарно-охранителна зона

Със Заповед № РД-54/23.01.2006 г. на министъра на околната среда и водите е определена СОЗ около водоизточник на минерална вода - сондаж № Р-39х „Варна“, изграден в участък „Варна“, област Варна, община Варна, част от находище на минерална Район „Североизточна България“ - подземни води от малмоваланжския водоносен хоризонт с температура, по-висока от 20 °C - област Варна.

Б. Състав:

1. Аниони	mg/l	eq%
F ⁻	0,688	0,446
Cl ⁻	107,08	37,191
SO ₄ ²⁻	37,65	9,650
CO ₃ ²⁻	< 6,00	0,000
HCO ₃ ⁻	261,16	52,713
HSiO ₃ ⁻	-	0,000
NO ₃ ⁻	< 0,05	0,000
NO ₂ ⁻	< 1,00	0,000
Сума:	406,58	~100,00
Сух остатък при 180°C	426	mg/l
Сух остатък при 260°C	416	mg/l
Електропроводимост	774	µS/cm
pH	7,52	

2. Катиони	mg/l	eq%
NH ₄ ⁺	0,16	0,119
Ca ²⁺	44,09	30,184
Mg ²⁺	23,71	26,773
Na ⁺	66,63	39,762
K ⁺	8,24	2,891
Fe-общо	0,10	0,025
Li ⁺	0,13	0,247
Mn ²⁺	< 0,02	0,000
Сума:	143,05	~100,00
H ₂ SiO ₃	34,63	mg/l
Обща минерализация	584	mg/l
Въглероден диоксид	8,80	mg/l
Сероводород	1,97	mg/l
Дебит		18,00 l/s
Температура		53,1 °C

Външен вид: Водата е бистра, без вкус и с мирис на сероводород.

3. Микроелементи (mg/l)

Алуминий	0,152
Арсен	< 0,010
Антимон	< 0,005
Бор	0,263
Барий	0,076
Сребро	< 0,050
Кадмий	< 0,003
Мед	< 0,050

Никел	< 0,005
Олово	< 0,010
Селен	< 0,010
Хром	< 0,005
Цинк	0,078
Живак	< 0,001
Цианиди	< 0,010

Данните са съгласно Протокол от изпитване № 368 от 08.02.2024 г. на Специализирана лаборатория за анализ на минерални води към „НСБФТР“ ЕАД, гр. София и Протокол от изпитване № ЛИК-П 1604 НА ХФИ от 10.11.2023 г. и ЛИК – П 1604 СМБ/ХФИ от 10.11.2023 г. на ЛИК при РЗИ Варна.

4. Радиологични показатели

Обща α - активност	0,180±0,035	Bq/l	Радон-222	6,25±1,01	Bq/l
Обща β - активност	0,447±0,039	Bq/l	Естествен уран	0,0093±0,0021	mg/l
Радий-226	0,148±0,035	Bq/l	Обща индикативна доза	< 0,10	mSv/year

Данните са съгласно Протоколи за контрол на радиологични показатели на вода № W 015a и № W 015b от 21.02.2024 г. на Орган за контрол от вид А при НЦРРЗ.

5. Микробиологични показатели

Общ брой колонии на жизнеспособни микроорганизми при 20 ± 2°C за 72 ч.	< 1 КОЕ/см ³	Фекални стрептококи (ентерококи)	< 1/250 см ³
Общ брой колонии на жизнеспособни микроорганизми при 37° ± 1°C за 24 ч.	< 1 КОЕ/см ³	Ешерихия коли	< 1/250 см ³
Колиформи	< 1/250 см ³	Сулфитредуциращи клостридии	< 1/50 см ³
		Псевдомонас аеругиноза	< 1/250 см ³

Данните са съгласно Протокол от изпитване № ЛИК-П 1604 СМБ/ХФИ от 10.11.2023 г. на ЛИК при РЗИ Варна.

Заклучение:

Общата минерализация на минералната вода от сондаж № Р-39х „Варна“, находище на минерална вода № 100, район „Североизточна България“ подземни води от малмоваланжския водоносен хоризонт с температура, по-висока от 20 °С, участък „Варна“, община Варна, област Варна е 584 mg/l. Характеризира се като хипертермална, минерализирана, хидрокарбонатна, хлоридна, натриево-калциево-магнезиева вода, без санитарно-химични и микробиологични признаци на замърсяване. Съдържанието на изследваните микрокомпоненти са в границите на нормите за минерални води. Водата има стабилен физико-химичен състав и свойства и отговаря на изискванията на Наредба № 14 за курортните ресурси, курортните местности и курортите (ДВ, бр. 79 от 1987 г., посл. изм. бр. 70 от 2004 г.).

В. Свойства:

Лечебно-профилактичните свойства на водата се определят от нейната минерализация и наличието на хидрокарбонатни, натриево, калциево-магнезиеви съставки. Питейното балнеолечение с този тип води оказва въздействие основно върху стомашно-чревния тракт, жлъчно-чернодробната и бъбречно-отделителната системи. Тя намалява лекостепенно хиперацидитета на стомашния сок, ако се приема 60 – 90 минути преди хранене, стимулира кинетиката на жлъчните пътища и имат противовъзпалително действие върху секреторната функция на черния дроб.

При използване за питейно балнеолечение и балнеопрофилактика (след съответното темпериране до 35-37°C) оказва благоприятно въздействие при следните заболявания: стомашно-чревни (хронични гастрити и гастродуоденити с намалена стомашна секреция, язвена болест, ентероколити свързани с намалена моторика на чревния тракт и др.); жлъчно-чернодробни (жлъчно-каменна болест, хронични холецистити, холангити, хронични хепатити, дискинезии на жлъчните пътища и др.); бъбречно-урологични (хронични пиелонефрити, хронични цистити, уратна и оксалатна литиаза, състояния след литотрипсия и др.); метаболитни (подагра, затлъстяване, диабет и др.).

Противопоказания за вътрешно (питейно) балнеолечение: до 6 месеца след кръвоизлив от стомашно-чревния тракт.

Използването на минералната вода за питейно балнеолечение и балнеопрофилактика е по лекарско назначение, при спазването на строго определени методики и дозировки (количество на приетата вода, температура и начин на приемане, продължителност на лечебно-профилактичния курс).

Инхалационно лечение при хронични неспецифични заболявания на горните дихателни пътища.

При използване за външно балнеолечение и балнеопрофилактика (след съответното temperиране до 35-37°C) оказва благоприятно въздействие при следните заболявания: на дегенеративни и възпалителни (в ремисия) - артрозоартрити, коксартрози, ревматоиден артрит, анкилозиращ спондилоартрит и др.); на периферната нервна система (дископатии, радикулити, плексити, полирадикулоневрити и др.); след оперативни интервенции на опорно – двигателния апарат (за кинезитерапия при посттравматични и постоперативни състояния), кожни (хронични дерматити, псориазис и др.).

Противопоказания за външно балнеолечение: специфични заболявания; онкологични заболявания; инфекциозни заболявания; заболявания в остър стадий и декомпенсирана функция на органи и системи; ХИБС – с ритъмни нарушения; епилепсия.

Минералната вода може да бъде използвана за хигиенни и спортно-рекреативни цели след съответно temperиране до 28°C.

В случаите, когато минералната вода от сондаж № Р-39х „Варна“, находище на минерална вода № 100, район „Североизточна България“, подземни води от малмоваланжския водоносен хоризонт с температура по-висока от 20 °С, участък „Варна“, община Варна, област Варна се ползва за цели различни от посочените в балнеологичната оценка или когато водата се ползва по начин, който променя минералния състав посочен в балнеологичната оценка, следва да бъде получено одобрение от Министерство на здравеопазването за всяка конкретна цел и начин на нейното приложение.

ЗА МИНИСТЪР:

ДОБРОМИРА КАРЕВА

ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР

(Съгласно Заповед № РД-01-293 от 23.04.2024 г.)

